

Maakuntakaava 2040

Keski-Suomen tuulivoimapäivä 2.11.2021

Markus Erkkilä

Suunnittelujohtaja

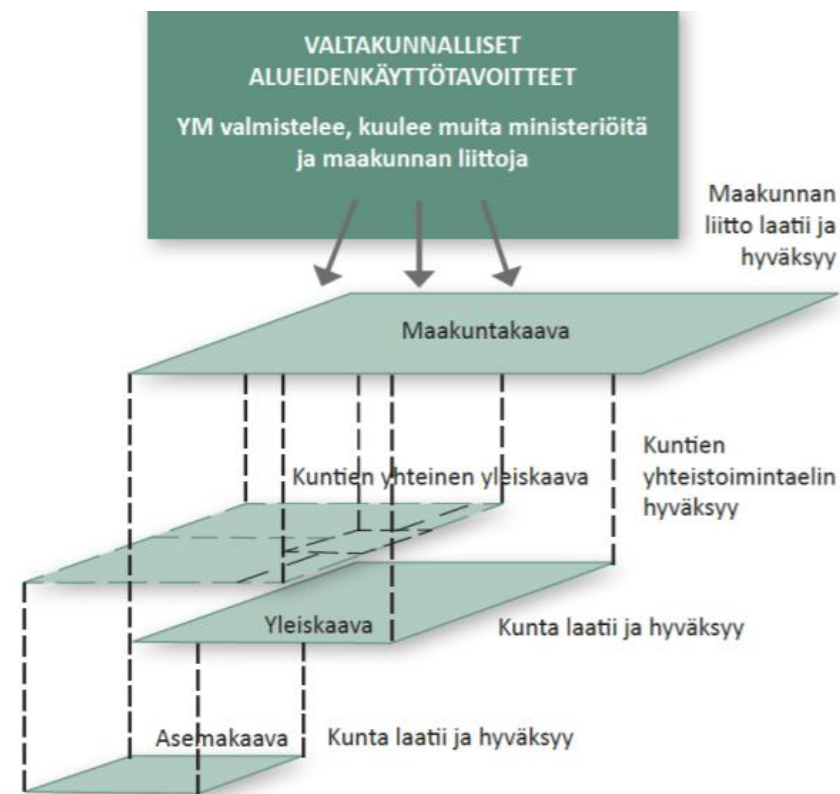
Keski-Suomen liitto

 @MarkusErkkila

Maakuntakaavoitus on maakunnan liiton lakisääteinen tehtävä

- Reunaehdot maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) sekä sitä täydentävässä asetuksessa.
- Maakuntakaavassa esitetään alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita.
- Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien *valtakunnallisten* tai *maakunnallisten* tavoitteiden kannalta taikka *useamman kuin yhden kunnan alueidenkäytön yhteen sovittamiseksi* on tarpeen.
- Voimassaoleva Keski-Suomen maakuntakaavan tarkistus hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 1.12.2017. Nyt käynnissä kaavan päivitys.

Maakuntakaavoituksen periaatteita Keski-Suomessa

- Maakuntakaava on aluekehittämisen väline – tiivis yhteys maakuntastrategiaan
- Tavoitteena on kehittää Keski-Suomen maakuntakaavaa strategisena aluekehittämisen välineenä
 - Rullaavuus – toistuvuus mahdollistaa teemojen valinnan ja tuo ketteryyttä
 - Strateginen tarkastelutaso - käsittelee maakunnallisen tai seudullisen kokoluokan kysymyksiä
 - Sisältää valintoja
 - Mahdollistava merkintätapa
 - Katsoo tulevaisuuteen, ei peräpeiliin
- Toimintatapana on avoimuus ja läpinäkyvyys
 - Vahva vuorovaikutus
 - Keskustelun ja tiedottamisen tarve suuri, uusien digitaalisten osallistamismahdollisuuksien pilotointi mahdollisuuksien mukaan, tiivis kuntayhteistyö
- Pysyvät ryhmät kaavatyön tukena
- Maakuntahallitus ohjaa prosessia

Maakuntakaava 2040

- Koko maakunnan kattava, tavoitevuosi 2040
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ollut kuultavana
- Rullaavassa maakuntakaavoituksessa muutetaan voimassa olevaa kokonaismaakuntakaavaa vain kertyneiden muutostarpeiden mukaan.
 - Tuulivoimaa koskevat merkinnät nykyisessä kaavassa vuodelta 2012, merkintöjä voi pitää vanhentuneina tuulivoimatoimialan nopeaan muutokseen perustuen
 - Liikenteen merkinnät tarkastetaan vastaamaan maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita
 - Hyvinvointi on yksi maakunnan strategisista kärjistä, ja kaavaprosessin yhteydessä tarkastellaan maakuntakaavaan liittyviä hyvinvoinnin aluerakenteellisia tekijöitä

Tuulivoima

Hyvinvoinnin
aluerakenne

Liikenne

Maakuntakaava 2040 - Tuulivoima

Odotuksia

Hankekehittäjille (pohjoinen) Keski-Suomi kiinnostava alue

Kuntataloudelliset toiveet suuria

Hankkeet pääosin pienehköjä – yhteisvaikutusten tarkastelun tarve

Yhteensovittamisen tarve

Toimiva viranomaisyhteistyö

Tiedon lisääminen

Tuulivoimaan liittyvän keskustelun tarve

Toimenpiteitä

Maakuntakaavan laadinta

Selvitykset maakuntakaavan ja kuntakaavojen tukena

Hiilineutraalius tiekartta

Viranomaisyhteistyön kehittäminen - selkeiden roolien tunnistaminen,

Tiedonvälitys, osallistava prosessi

Keski-Suomen tuulivoimapäivä

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen maakotkaselvitys

Valokuva Martti Rikkinen

Selvityksen lähtökohtia

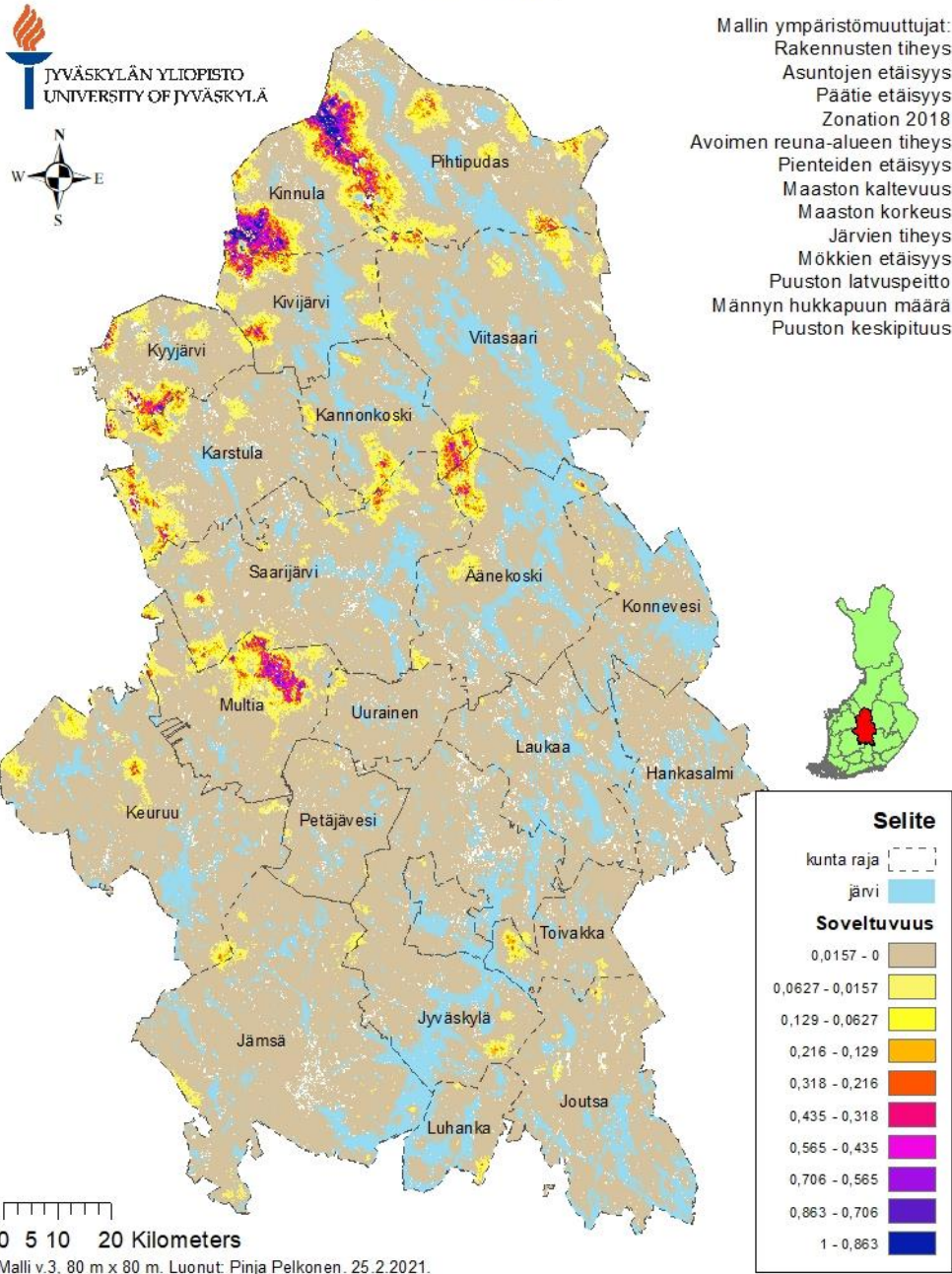
- Maakotka on uhanalainen, erityisesti suojeltava, rauhoitettu ja EU:n lintudirektiivin liitteen I laji
- Keski-Suomi kotkan levinneisyysalueen etelärajoilla, pesimäalue on supistunut (vrt. suotuisa suojelutaso)
- Tuulivoimalla ihmisiin, maisemiin ja luontoon kohdistuvia vaikutuksia – Keski-Suomessa luontovaikutuksien merkittävin tekijä on maakotka; kotka ja tv-hankkeet törmäyskurssilla
- Tuulivoimaloiden aiheuttama törmäysriski sekä rakentamisen ja käytön aiheuttama häiriö kotkalle
- Selvityksen tekijänä Jyväskylän yliopiston bio- ja ympäristötieteiden laitos (Pinja Pelkosen pro gradu -työ, Anssi Lensu vastuullisena johtajana)
- Rahoittajina K-S liitto ja K-S ELY (50/50%, yht. 21 000 e)
- Tukena ohjausryhmä, jossa mm. kotka-asiantuntijoita ja pohjoisen Keski-Suomen kuntien kaavoituksen edustus

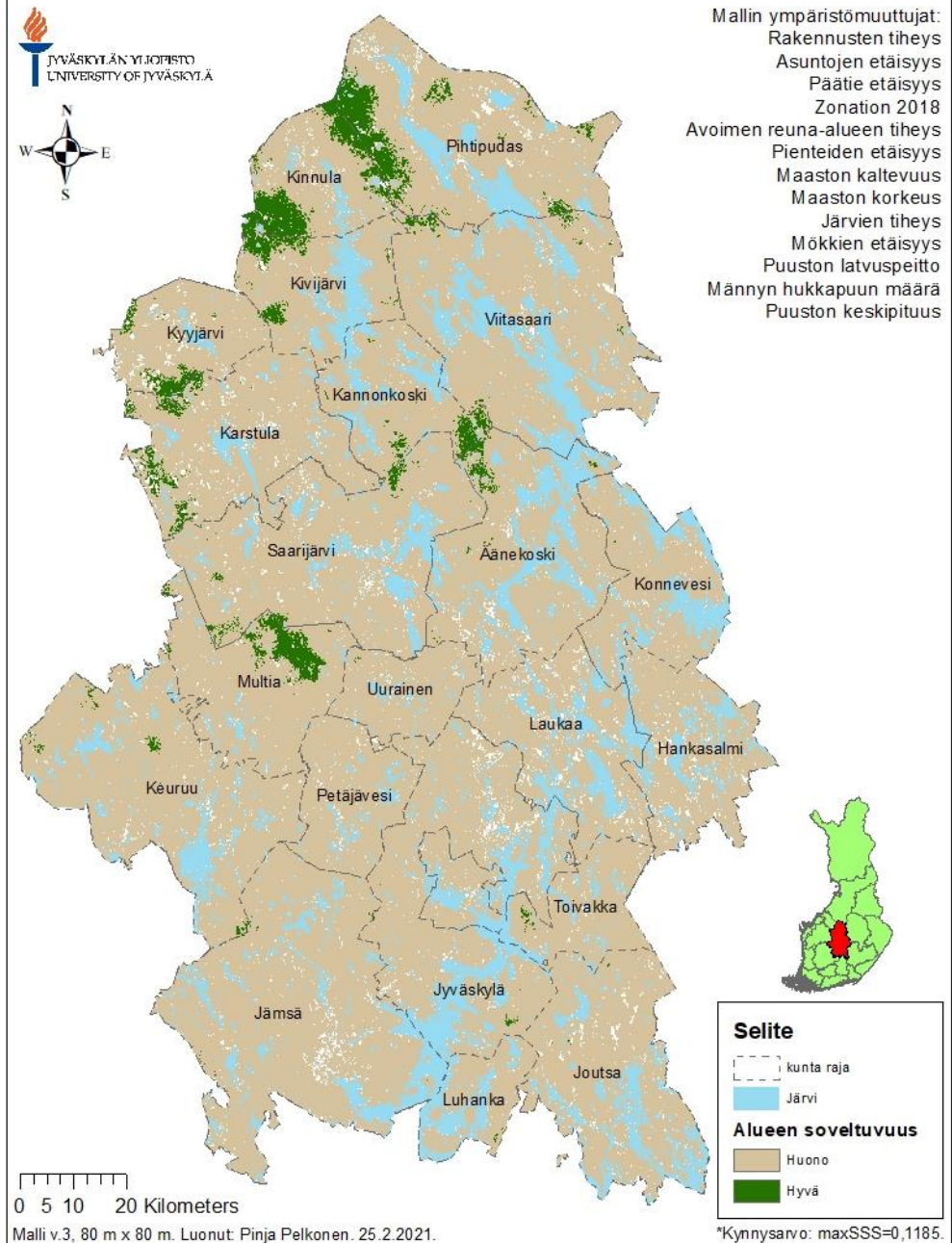
Selvityksen sisältö

- Osa 1: Maakotkan esiintymisen painopistealueet Keski-Suomessa
 - ✓ pesäpaikka-aineistot 41 pesäpaikalta
 - ✓ ympäristömuuttujia -> selittää/ennustaa kotkan esiintymistä maakunnan alueella (maksimientropiamalli)
 - ✓ <https://keskisuomi.fi/wp-content/uploads/sites/3/2021/09/Loppuraportti-osa-1.-Maakotkan-Potentiaalisten-Esiintymisalueiden-Tunnistus.pdf>
- Osa 2: K-S:n nykyisten maakotkareviirien käytön mallintaminen
 - ✓ reviirit suuria, mutta aluetta ei käytetä tasaisesti
 - ✓ RSF-malli, jonka pohjana GPS-seuranta -aineisto ja 8 testattua ympäristömuuttujaa

Maakotkien Potentiaalinen Elinympäristö, Keski-Suomi

Maakotkien Potentiaalinen Elinympäristö, Keski-Suomi

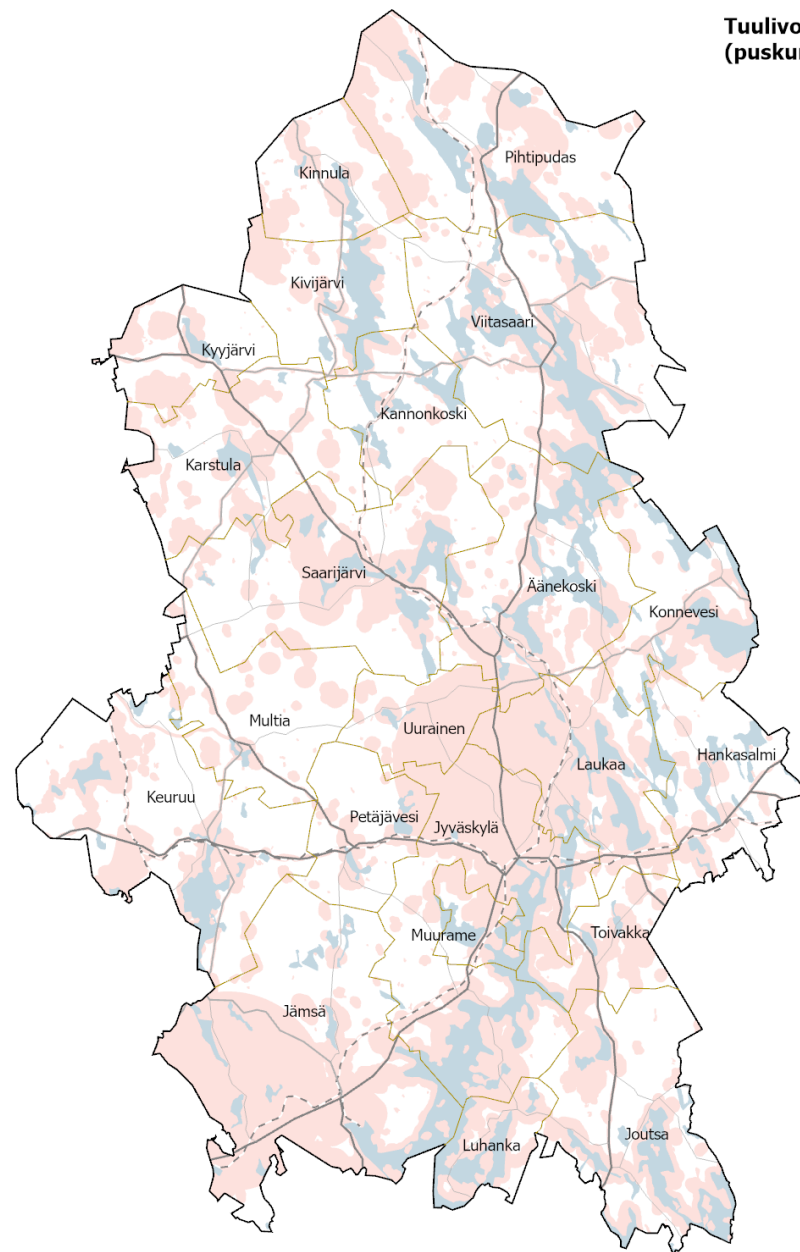
Tuulivoima-analyysin puskurivyöhykkeet

Maakuntakaavasta:

- Luonnonsuojelualueet (> 50 ha alueet: 500 m, < 50 ha alueet: 100 m)
- Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (1 km)
- Matkailu- ja virkistysalueet (500 m)
- Natura-alueet (SPA 1 km, SAC 500 m)
- Puolustusvoimien alueet (1 km)
- Rataverkko (300 m)
- Suojelualueet(> 50 ha alueet: 500 m, < 50 ha alueet: 100 m)
- UNESCO-kohteet (1 km)
- Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä ehdotetut alueet (MAPIO) (2 km)
- Valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (1 km)
- Valtatiet ja kantatiet (300 m)

Muut:

- Arvokkaat geologiset muodostumat (100 m)
- FINIBA-alueet (1 km)
- Kylät (YKR) (1 km)
- Lentoesterajoituspinnat
- Luonnonsuojelualueet (sis. kansallis- ja luonnonpuistot) (valtio, yksityinen, suojeluohjelmat) (> 50 ha alueet: 500 m, < 50 ha alueet: 100 m)
- Maakunnallisesti tärkeät lintualueet (1 km)
- Maakotkien pesäpaikat (2 km)
- Säättutka (5 km)
- Taajamat (YKR) (1 km)

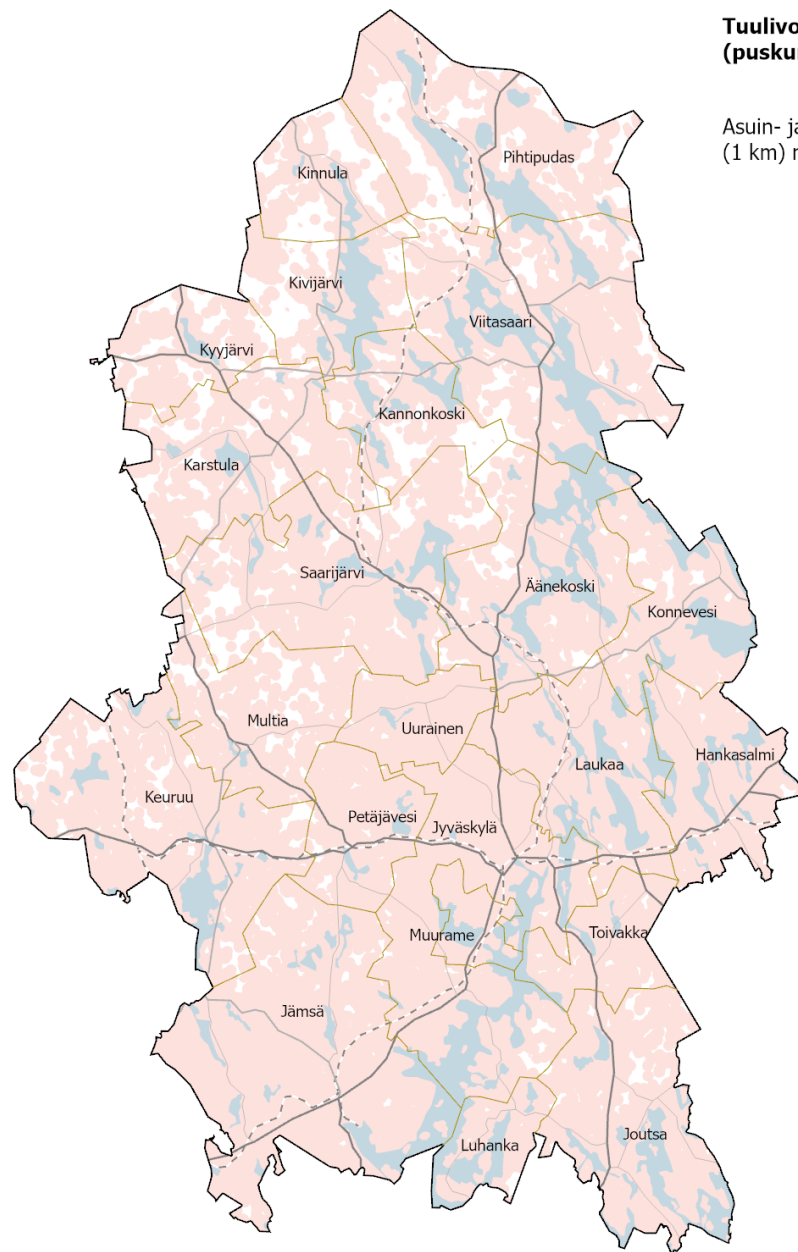
0 20 40 km

KESKI-SUOMEN LIITTO

Tuulivoima-analyysi (puskurivyöhykkeet)

Asuin- ja lomarakennukset
(1 km) mukana

0 20 40
km

Keski-Suomen liitto 2021
Pohjakartta-aineisto: Maanmittauslaitos 2021

KESKI-SUOMEN LIITTO

Tuulivoima-analyysi (puskurivöhykkeet)

Asuin- ja lomarakennukset
(1 km) mukana

set

0 20 40
km

Keski-Suomen liitto 2021
Pohjakartta-aineisto: Maanmittauslaitos 2021

Maakuntakaava 2040, seuraavat kuukaudet

